

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL II

„Gazeta” iese în fie-care zi
 Abonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 franci, pe trei luni
 10 franci.
 Se primumeră la tôte ofi-
 ciele postale din întru și din
 afară și la dd. colectori.
 Abonamentul pentru Brașov:
 la administrațiune, piața mare
 Nr. 22, etajul I.: pe un an
 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
 luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
 casă: Pe un an 12 fl., pe
 șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Unu esemplar 5 cr. v. a. séu
 15 bani.
 Atâtu abonamentele cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte.

Nr. 127.

Brașov, Joi 9 (21) Iunie

1888.

Brașov, 8 Iunie st. v. 1888.

Intr'unul din numerii trecuți, înregistrându faima colportată de diarele maghiare, despre o „insultare a stégului unguresc”, ce s'ar fi severșit în timp de noapte de către nisece studenți dela gimnasiul român din Beiuș, cu ocaziunea festivităților de primire aranjate în acestu orașel pentru episcopul romano-catolic Schlauch, amă disu:

„Ni se pare, că și în casul de față avem de a face orî cu o reuțăciosă scornitură, orî cu-o tendențiosă schimosire a celor petrecute”.

Cunoscându destul de bine modul cum se tratéză asemeni „afaceri” în foile unguresci și sciindă se reducem esagerările șoviniste la adevărata lor valóre, ne-am hotărît să nu ne pronunțăm asupra lor până ce nu se va limpezi lucrul și nu vom primi informațiuni esacte asupra celor petrecute.

In cele din urmă ne sosiră și aceste informațiuni, carî ne pun în poziția de a judeca, decă au avut séu nu motiv basat în foile unguresci de a face atâta șgomot, îndreptându cele mai grave acușiuni în contra gimnasiului din Beiuș.

Prevederile năstre s'au implinitu.

Din raportul clar și obiectiv, ce-lu publicăm mai jos, reiese în mod neîndoios, că avem de a face în adevăr cu-o tendențiosă schimosire a celor întemplate în Beiuș.

Scopul și tendința erau învederate.

Dér totuși nu ne-am așteptat ca atacarea din vorbă să fiă esplotată cu atâta necruțare și dușmăniă de către cei dela putere.

Nu ne-am așteptat, cu tótă alarma ce au dat foile unguresci, după obiceiul lor, în urma faimei înregistrate mai înteu de organul guvernului „Nemzet”, ca lucrurile să ajungă așa departe, încât autoritățile să nu se sfiescă de a da năvală cu gendarmii asupra bieților scolarî din Beiuș, făcându-le perchișiuni domiciliare.

Astfel se schimbă situațiunea. Dintr'o copilărie, urmată de faimele și scorniturile cele mai eserate, se nasce o cestiune forte serioasă, care nu pôte lăsa nepășatoru nici un suflet românesc.

Ne oprim pentru adi la observările aceste, dér atragem atențiunea tuturor Românilor asupra raportului, ce-lu lăsam să urmeze și care vorbește prin espunerea liniștită a faptelor petrecute multu mai elocentu decât să mai aibă lipsă de comentaru.

Machinațiuni în contra gimnasiului din Beiuș.

L. Schlauch, episcopul catolicu de ritul latinu dela Oradea-mare făcendu visitațiune pastorală pe la Ceica, Beiuș și Vaskoh, Maghiarii, mai ales în Beiuș, fără distingere de confesiune, au

emulat în zelul de a-i face primire șgomotă, cu tipu patriotic, și prin această apucătură a impune și altora de a se asocia lor, căci altfel erau amenințați de a fi timbrați ca anti-patriotici.

In Beiuș s'au ridicat stéguri pe edificii, ba încă și pe stélpii lampelor (felinarelor). Ce se fac în astfel de împrejurări gimnasiul? a trebuit să pună și el stég; după arborarea lui însă s'a observat, că a dispărut de pe gimnasiu; dirigentele gimnasiului făcendu cercetare unde este, l'a aflatu cădu în canalul strașinei edificii, de unde l'a ridicat, l'a arborat din nou și a stat la loc până ce au durat festivitățile primirei.

Totu în acea noapte s'a aflat un stég rupt și altu asvelit în noroiu sub o punte. Aceste sunt faptele constatate.

Investigațiunea făcută a dovedit, că stégul de pe gimnasiu l'a luat și l'a pus în canalu unu lucratoru, căruia pentru această faptă, studentul A. B...n i-a dat 50 cr. Studentul s'a desvinovătit, dicendu că cei 50 cr. pentru aceea i-a dat lucratorului, ca stégul să-l aducă jos, ca apoi sub el să iasă studenții la întempinarea episcopului; dér, precum se spune, numitul lucratoru, și dora și unu alt soțu altu séu, să-lu fi desmintit pe B...n. Cine a trasu jos celelalte două stéguri, unulu de pe un felinaru, și altulu dela o casă mică încă nu s'a putut lămuri.

Publicul cetitoru de diare a vădu că atacarea cu steagul Beiușanu primadată s'a publicat în diarul „Nemzet”; lucrului i s'a pus corne mari, că adevă studenții s'ar fi opus arborării stégului, și după ce n'au putut o împedea, l'ar fi luat cu forța de pe gimnasiu și l'ar fi ruptu.

După aceea s'au lătit prin diare minciuni, că profesorii au agitat pe studenți, și că profesorul L. s'a îmbrăcat în vestminte femeiesci, și estmodu umbra noaptea pentru a rumpe stégurile unguresci.

Tôte aceste faime nerușinate au făcutu rotogol prin diarele unguresci pe lângă timbrare de dacoromănișmu, de vrășmăși în contra patriei și a elementului unguresc. S'au scris multe verși și uscate în contra gimnasiului și a spiritului ce domnesce în el, totu cu concludiuni, că Cartaginea trebuie ștersă de pe fața pământului.

Fanaticii Unguri Beiușeni, dându mână cu cei dela Oradea, a căroru capu este inspectorul școlar din comitat, de atunci nu încetă cu diatribele în ambele diare locale din Oradea în contra gimnasiului și a agitațiunilor valahice, ba ceru închiderea gimnasiului cu insistență.

Deși în urmă însuși corespondinții diarelor numite au declarat, că stégul de pe gimnasiu nu s'a luat cu forța, nu s'a rupt, și că faima despre profesorul îmbrăcatu femeiesc este numai o fabulă și o fantasiă, totuși declarațiunile direcțiunei gimnasiale și ale profesorilor devin obiectulu derisiunei lor, își bat joc de ele; le denaturează și esplică altfel; adevă nu sunt primite *nu e pardonu*. Pentru ce? Pentru că în Valahî potu lovi fără tēmă de a fi pedepsiți; decă gimnasiul și profesorii ar fi scutiți în pozițiunea lor bunăoră ca generalulu

Catty, gurile setose de sânge s'ar închide.

Tinerulu B...n pentru fapta sa necotită și pruncescă și-a primitu pedepșa cea mai aspră: eschiderea din gimnasiu, și prin asta afacerea ar pute fi isprăvită; dér nu! căci patriotismul șovinist cere, ca pentru fapta unuia să fiă pedepsit o instituțiune întregă; decă s'au pornit perchișiuni domiciliare; *gendarmii în Beiuș deschid lățile și pulpțele studenților din casă în casă; le secestréză tôte epistolele, scrierile, versurile, etc.* îi întreba ce aud din gura profesorilor, că iubesc ei pe Unguri, și *cine i învață cântece naționale;* adevă vreau să petrunță și rărunchiu tinerimei. Vreu să adune materialu în contra instituțiunei gimnasiale; acum se aude că vicespanul comitatului este esmistu ca comisar guvernial în atacarea gimnasiului. Tinerimea gimnasială a eșitu în corpore înaintea episcopului, i-a formatu cordonu, după aceea l'a întempinat cu cântecele corului séu în limba maghiară, i-a făcutu conductu cu torțe, dér aceste nu ponderéză nimicu; nici că s'au pomenit în diarele locale, nici din suita episcopului Schlauch nu s'au găsit vreunulu, care să le facă cunoscute în publicu.

Iritațiunea produsă prin diaristică și susținută cu măiestrie, are scopul de a întimida pe Români și de a face din sufltele mai slabe instrumente ale uneltirilor dușmănoșe.

Cei puternici potu trimbița în lume că ei stau pe terenul „legiuit”; și că „dreptatea” e a lor; ei potu continua machinațiunile lor în contra gimnasiului din Beiuș, dér că asemenea fapte întăresc ore legătura între naționalități este altă întrebare.

Cei ce influințéză asupra politicei maghiare moderne bine se cumpenescă: că în casur de nevoi, patria nu va fi apărată nici de Turci, nici de Poloni, ci de brațele acelora carî locuesc în ea.

Bihorénu.

Noutăți din Bucuresci.

Declarațiunea cu care redacțiunea „Gazetei Transilvaniei” a înșotit precedentulu meu articulu, făcendu în cercurile publicistilor dela noi cea mai bună impresiune, mă afu îndemnatu a urma cu *Noutățile* mele, pe cât se pôte de esacte pe atât și de nepărtinitore.

Alegerile în capitală s'au terminat, *oposițiunea-unită* a eșitu triumfătoare. Constituirea consiliului se va face în zilele aceste.

Orașenii așteptă cu nerăbdare să védă pe noii consilierî trecendu dela vorbe la imperiul faptelor. Multe și numeroșe cestiuni își așteptă deslegarea lor și dela potrivita și nimerita lor soluțiune atērnă în mare parte bunăstarea orașului.

Nefindă însă chemarea mea a întreținé pe cetitorii d-văstră cu afaceri locale, voiu avé în vedere numai cestiuni de interes generalu pentru Romănișmu și a căroru discuțiune aparține interesului publicu al tuturor Românilor fără deosebire.

O cestiune de asemenea natură este și aceea, că Capitala țerii năstre nici până astăzi n'are o statistică esactă relativă la numărulu locuitorilor, la naționalitatea și ocupațiunea lor. Totu asemenea

ii mai lipsesce și statistica privitoare la mișcarea proprietății imobile urbane din care se se pôte cu precisiune vedé, câte procente din numărulu proprietăților se mai află încă în mâna Românilor și câte în a străinilor. Numai cu chipul acesta s'ar pute face lumină adevărată decă elementulu nostru, în *deceniulu din urmă*, adevă în timpul când construcțiunile nu mai aveau sferșit, a progresat, s'a întărit, séu a datu inapoi, a slăbitu?

Cu privire la progresulu séu regresulu neamului meu nu aparțină nici optimistilor, carî decă vin în Bucuresci și védă atâtea clădiri nou susținute că *nația* a înaintat, nici pesimistilor, carî audind prin centrulu orașului vorbindu-se numai nemșese și franțuzeșe, cred că țera asta o să-și perdă caracterulu ei românesc. Eu, care țin calea de mijlocu, cred, că decă clasele năstre stăpănitore ar da țerii o organizare serioșe, s'ar folosi de capacitatea și munca omenilor onesti, elementulu român ar da cu pași repeți înainte și s'ar consolida.

E adevăratu că în acestu deceniu din urmă elementulu străinu a sporit în țēră în modu uimitor și multu dintre *venetici* avendu *slujbe grase*, séu făcendu *treburî strălucite ca furnisori* etc. au pus mâna pe multe proprietăți de ale Românilor, pe carî din ce în ce mai multu au început să i strimtorescă din centrulu capitalei spre *mahale* (suburbii).

Nici nu pôte fi altfel. Financiarii și economiștii năstri la înșințarea mai multor institute comerciale s'au asociat în mare parte cu capitaliști străini, mai cu sēmă cu „*Gründeri*” dela Pesta și Viena. Capitalistulu străinu de odată cu alocarea capitalului își aduce și omenii săi pentru îngrijirea și administrarea lui. D'aici întelneșc câte unu bietu Romănașu și acela într'unu postu inferior și retribuitu ca vai de elu.

Cine a datu pe la societățile de asigurare *Dacia-Romania* și *Naționala* va confirma dișele mele. Tôte locurile grasu plătite sunt în mâna străinilor. Și știți la cât se pôte urca retribuțiunea unui funcionar superioru de pe la aceste institute? La sume fabuloșe cu carî apoi pôte să-și cumpere case în Bucuresci și să-și mai și rămăe pentru a juca rolulu pe care ilu jucau dispăruti năstri boeri de odinoră.

Totu cam acestu rezultatu va da și legea creată în favorea capitalelor străine spre a incuraja înșințarea industriei naționale. Cu cât străini în țēră se vor sporî și voru acapara mai multu pământu, cu atât suveranitatea națională va slăbi și e unu lucru firescu ca capitalistulu fabricantu la stabilirea lui în țēră să aducă cu sine totu de afară și personalulu tehnicu, care bucurându-se împreună cu patronulu lor de privilegiu și drepturi deosebite d'ale pământilor, cu anevoie se voru asimila, séu romanisa.

In fața acestei împrejurări ar fi de dorit, ca numai acelora să li se acorde privilegiu pe unu timpu mărginitu, carî la stabilirea lor în țēră voru fi renunțat în regulă la protecțiunea străină și voru cere imediatu cetățenia romană, împunendu-li-se totu de odată ca și personalulu tehnicu, pe câtu cu putință va fi de a găsi omeni calificați, să i lu recru-teze numai dintre Români. Astfel și ar

pute încâtva ameliora pericolul de a eterogenisa solul nostru.

Neapărat în privința acosta ar fi mai multe de spus, dar colonele unui diaru fiind înguste, ajunge numai să semnalăm relele spre a se lua de cei în drept măsură în contra lor.

Pe lângă un proletariat semi-doct și pe lângă comercianți speculanți și capitaliști fabricanți, cari vin din străinătate să se așeze la noi, au început să sporască în mod considerabil și numărul muncitorilor străini.

Mai cu seamă în această privință ne oferă o tristă priveliște emigrațiunea cu droia a Românilor, Sașilor și Secuilor din Transilvania. Nu e și lăsat de Dumnezeu ca să nu veți căduri de asemenea emigranți pe străzile Bucureștilor, încât privind la bărbați tigrizi, la femei palide cu copii sugaci în brațe, s'ar pare că acești oameni ar fugi ca să scape de vre-o primejdie, și că n'ar veni dintr'o țară a cărui guvern se mândrește în lumea mare cu ordinea și cu binefacerile libertăților constituționale ungurese.

Duminea prin parcul orașului, numită Cismegiu, sunt tabere întregi de Sași și Săsoice, de Secui și Secuience, er pe piața Daciei stau căduri-căduri Unguri de pe la Seghedin, cari lucrează la întărire.

Dacă primul ministru al Ungariei ar vedea pe acești nenorociți, al cărora număr crește înfricoșat, nu știu de, dacă ar mai admite șovinistilor săi aderenți să strige: *Extra Hungariam non est vita*.

O țară din care fugă oamenii cu droia, nu se poate mândri că ar domni în ea bună-starea. **Nourășu.**

Proclamația împăratului Wilhelm II.

Cătră poporul meu!

Voia lui Dumnezeu a fost ca din nou să fim cuprinși de cea mai dureroasă jale. Abia s'a închis cripta, unde zac rămășițele pămăntesci ale neuitatului meu domn tata-moșu, și ță că și Maiestatea Sa mult iubitul meu domn tată a fost chemat din această lume la odihna vecnică. Eroica lui energie, isvorită din supunerea sa creștină, cu care a căutat să-și împlinescă datoriile sale regesei, cu totă suferința sa, părea a da loc speranței, că viața lui va fi conservată mai mult timp patriei.

Dumnezeu a hotărât altfel. Regelui suferitor, a cărui inimă bătea pentru tot ce era mare și frumos, numai puține luni i-au fost date, spre a documenta și pe tron nobilele însușiri ale spiritului și inimii, cari i-au câștigat iubirea poporului. Virtuțile, ce-l împodobeau, victoriile, ce le-a câștigat o-

diniora pe câmpurile de bătălie, vor fi amintite cu mulțămire, până când vor mai bate inimă germane, și o glorie nepăritore va face să străluce figura lui cavalerescă în istoria patriei.

Chiamat pe tronul părinților mei, am luat stăpânirea privind la regele regilor, și am promis lui Dumnezeu să fiu, după exemplul părinților mei, poporului meu un principie drept și blând, să cultivu pietatea și frica de Dumnezeu, să apăr pacea, să înaintezi bunăstarea țerei, să fiu spre ajutorul săracilor și asupriților, er dreptului un credincios păzitor.

Dacă rog pe Dumnezeu să-mi dea putere de a împlini aceste datorințe regesei, ce mi-le impune voința sa, sunt condus de încrederea cătră poporul prusian, ce mi-o oferă reprivirea în istoria noastră. În zile bune și rele, poporul Prusiei totdeauna a fost credincios regelui său. La această credință, care s'a dovedit față cu părinții mei în toate timpurile și primejdiile neștrămutată, conțez și eu în conștiință, că-i răspund și eu cu totă inima ca principie credincios al unui popor credincios, amândoi asemenea tar în devotamentul pentru patria comună.

Acastă conștiință a iubirii reciproce, ce me legă cu poporul meu, me face să speriez, că Dumnezeu imi va da puterea și înțelepciunea de a-mi împlini oficiul meu spre binele țerei și al poporului.

Potsdam, 18 Iunie 1888.

Wilhelm.

SCRILE ȚILEI.

Se anunță, că manevrele militare de toamnă se vor ține în anul acesta nu între Sighișoara și S. Sangeorgiu, ci între Sighișoara și Tergul-Mureșului.

**

Comitatul Cojocnei, având în vedere înmulțirea peste măsură în timpul din urmă a concubinzelor, a adresat cătră ministrul de culte o reprezentațiune, pe care a trimis-o și celorlalte comitate cu rugarea de a-o sprijini.

**

D-lu capelanu castrensu din Clușa Demetriu Popu este transferat la Foca în Bosnia, unde va pleca în 25 Iunie n.

**

Invetatorulu și preotulu Vasile Domșa din Cernatul Săcelelor, fiind ales ca preot în comuna Toracul-mare, comitatul Torontalului, în Bănat, aflam că er 7 (19) Iunie a plecat la noul seu post. D-lu Vasile Domșa era un zelos invetator și un brav preot; de aceea invetatorii și preotii șeceleni precum și comuna Cernat regretă mult, că-lu perdut din mijlocul lor. Ii dorim

succes bun la noul post la care fu chemat.

**

Mâne, în 21 Iunie n., au a se presenta la pertractare inaintea comisiei pentru măsurarea de dare, întrunită în casa sfatului Nr. 1 din cetatea Brașovului: producții stampiliilor de cauciuc, pietrii, zidarii, legătorii de cărți, posesorii de tipografii, funarii, lăcătușii, măcelarii, salamierii, cococarii, inginerii, orologerii și brutarii. — Poimâne, 22 Iunie: Samsarii, postovarii, căldărarii, croitorii, pirotehnicii, curelarii, advocații, agenții, societățile curățirii stradelor, antreprenorii, musicanții orășenesci, cărnățarii, musicanții, vândătorii de zarzavatură, vândătorii de vechituri, arendașii de hotel, de case și de pământ.

Mortea împăratului Frideric III.

Vineri dimineața, în 15 Iunie, și în Berlin și în Potsdam se scia, că împăratul este foarte rău. În castel nu putea intra decât cei cu carte. Ferestrele odăiei imperiale nu se puteau vedea de mulțimea dela pörtă. În tăcere și în mâhnire stau lângă pörtă numeroși reprezentanți ai gazetelor germane și străine, și o mulțime de public.

Astfel trecu vremea până la 11. Peste câteva minute după ora 11 inimile tuturor se înfiară. Stégul castelului căd de odată la jumătatea prăjinei.

Impăratulu a murit! strigă dela pörtă un ofiter de ordonanță.

La minut, biroul telegrafic al stațiunii Wildpark se umplu de lume, cari voiau să telegrafizeze la Berlin și în toate părțile. Bărbați și femei plângeau cu lacrimi pe toate străzile. După marturii oculare, ță cum s'au petrecut ultimele momente:

Când doctorii sosiră la castel pe la orele 8 și jum., găsiră pe împărat în agoniă cu ochii închiși. Din când în când îi deschidea și privea pe cei ce-lu înconjura. Și recunosea pe toți. La capu sta împărătesa, care dela 4 de dimineața nu se mișcase din locul acela, lângă ea principele imperial Wilhelm, principesele fice, principele Enric.

Impăratulu răsufă liber și fără greutate. Până la sfârșit nu și-a perdut cunoscința; din când în când mâna lui strîngea slab mâna eroice sale soții. Pulsul devenia din ce în ce mai iute.

Când ceasornicul castelului bătea primul cuart după 11, respirațiunea și pulsul încetă. *Imperatul murise după o domnie de 99 de zile.*

Nenorocita de împărătesă, care se ținuse peste puterile omenești ca să nu plângă, putu acum în voiă să verse

lacrimi. Principele Wilhelm plângea de asemenea.

Singura personă streină, care se mai afla acolo în momentul când Frideric III își dedu sufletul, era generalul-locotenent von Mischke, unul din pretinții iubiți ai împăratului. Veniră pe pe urmă și alții împreună cu doctorii. La 2 ceasuri sosi și principele de Bismarck, care se duse întâiu la împăratul cel nou, la Wilhelm II.

*

Jalea în Berlin era mare. Pe bulevarde (unter den Linden) pretutindeni dolu. Circulațiunea pe străzile cele mari era mult mai mică. Diarele se cumpărau îndată ce apăreau în nenumărate edițiuni.

La Postdam aceeași înstristare. Castelul era închis.

Joi, 2 (14) Iunie, ziua născerei fetei sale, împăratul i-a scris pe biletul următoarele cuvinte: „Fii bună și harnică cum ai fost până aci, și-ți va fi cu bine, după dorința murindului tău tată“.

*

Duminea era îmbulzită estraordinară la gara de Potsdam. La fiecare cuart de oră pleca câte un tren separat. Locuitorii capitalei cu miile așteptau trenurile; deputați cu cununi, femei cu darurile lor, profesori, artiști ș. a. cari toți voiau să mai vedă odată pe binefăcătorul lor. Toți voiau să câștige intrare în castelul Friedrichskron, unde zăcea pe patul morții împăratul Frideric.

Coștiugul cu cadavrul era așezat în galeria Iaspis din fața parcului. Păreții erau îmbrăcați în negru. La o parte era redicat un mic altar, deasupra căruia atârna o iconă cu capul lui Christos din colecțiunea de tablouri dela Sanssouci. Pe o perină albă de atlas odihnea capul împăratului Frideric. Corpul în urma dispoziției răsosului era acoperit în mantaua militară, la gât se afla ordinul Pour le mérite și pe peptu marele cordon al crucei de fer și crucea de fer cl. I. Dela un capu până la celălalt al coștiugului era desfășurată stindardul regal purpuriu cu coronă de aur, cu vulturii negri, cu crucea de fer. Pe stindard erau așezate trei ramure de finic și juru împrejur toate florile și cununile dela fii și rudeniile monarchului. La capul coștiugului ardeau 4 candelabre mari, lumînările din policandrele de tavan erau asemenea aprinse.

*

Conductul funebru. Orașul Potsdam e adencu cernit. Stéguri și covore negre se vedu pe toate casele, mai ales prin străzile pe unde avea să treacă conductul. Pe cale erau aprinse multe de flambonii. Pörtă de Branden-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

Snove și povești slavice

Istorisite după F. S. Kraus.

Văcarul voinic și vacuța bălțată.

(Fine.)

Fărtații plecară mai departe și merseră și merseră până ce Sfarmă-pietri zari un palat departe, departe și alergă înainte să le dovedescă fărtaților, că și el e voinic; ajunse inaintea palatului și strigă: „Cine locuște în palat, să iasă la ivelă să se lupte cu mine.“ Nu sfârșese bine vorba și un Divu cu trei capete eși din palat, puse ghiara pe Sfarmă-petri și lu trânti de pământ. Sfarmă-petri încep să strige: „Scăpați-mă, scăpați-mă.“ Voinicul văcarul venea domolu pe drum și povestea cu tovarășii; numai ce aude strigand. Văcarul grai cătră fărtații lui: „Ce să fiă asta?“ Se uită și nu vedu pe Sfarmă-petri; și-au adus aminte, că plecase mai nainte să se bată cu vre-un Divu și porniră mai repede. Când sosiră, vędură pe Divul sugrumand pe Sfarmă-

pietri. Atunci strigă văcarul voinicul cătră Divu: „Dă-i pace mei și vino încoco, să te bați cu mine, să vedem cine-i mai de trebă, tu ori eu?“ Nu sfârșiră vorba și Divul se arunca la văcarul voinicul. Văcarul l'apucă c'o mână de căfa, cu cealaltă de picior și-lu trânti de pământ, cătu a pututu mai tare. Der totu nu-lu trânti de ajuns de tare căci numai un capu își sparse. Dec mai puse odată mâna pe el, ilu turti de paretele palatului și voia să-lu sugrume. Divul încep a se ruga: „Dărueste-mi viața și nu mi mai sparge capetele, eu îți dăruesc palatul și nevasta!“ Văcarul voinicul îi dete drumul; der abia scăpase Divul, și-i veni calul inaripat și lu ridică în vęduh.

Fărtații merseră mai departe, vorbiau una, vorbiau alta; numai ce audu un strigat, să-i asurdească de puternic ce era. Se uită prin prejur și ved că lipsesce „Crapă-copacii“. Și aduseră aminte, că plecase mai nainte să se lupte cu vre-un Divu. Dau mai iute, să ajungă la vreme, și vedu un palat mare și un Divu cu patru capete, er Divul

strivia de păreți pe „Crapă-copacii“ și ilu sugrume. Văcarul voinicul strigă: „Dă-i pace fărtațului, mei fălețule; hai încoco și te luptă cu mine să ne măsurăm puterile!“ Divul îi dete drumul lui „Crapă-copacii“ și năvali la văcarul voinicul. Văcarul îi puse o mână în spate, cu alta ilu prinse dela genunchi și-lu trânti de pământ cătu putu de tare. Der totu nu-lu trântise de ajuns de tare, căci numai un capu își sparse. Mai puse odată mâna pe el, ilu strivi de didul palatului și voia să-lu sugrume. Divul încep a se ruga: „Dărueste-mă cu viața, eu îți dăruesc nevasta și palatul!“ Voinicul văcarul ilu scăpă din mâni; der abia scăpase Divul și-i veni calul inaripat și lu ridică în vęduh.

Fărtații merseră și mai departe și vorbeau ba de una, ba de alta, numai ce audu nisce strigate, se uită și vedu că lipsesce Topesce-fer și alergă să-i ajute. Ajungend vedu o cetate și un Divu cu cinci capete; Divul tocmai strivea pe Tepește-fer de păreți și voia să-lu sugrume. Văcarul îi duse: „Măi fălețule, mei, dă-i pace fărtațului și vino de te

pune cu mine, să ne măsurăm puterile!“ Divul ilu lăsă pe Topește-fer și năvali la văcarul voinicul. Văcarul voinicul îi puse o mână în spate, cu alta ilu prinse dela genunchi și-i dete o trântelă. Așa ilu trânti de bine de i s'a făcut un capu totu fărime și fărime, ilu apucă și-lu strivi de păreți și voia să-lu sugrume. Divul încep a se ruga: „Cinstește-mi viața și eu îți-oiu cinsti palatul și nevasta!“ Văcarul voinicul îi cinsti viața. Abia scăpase Divul, și-i veni calul inaripat și lu ridică în vęduh.

După atâtea isprăvi fărtații intrară în palat și întrebă pe femeia Divului, cum ar fi mai ușor să ia cele patru palate cu ei. Femeia le dete o vędugă și-i duse voinicul văcarului: „Ia vęduga asta și bate cu ea în cele palate, palatele s'orți preface în patru mere de aur, pune merele în sin și du-te cu ele.“ Voinicul văcarul luă vęduga, lovi în palate de se făcură mere de aur, puse merele în sin și plecă cu fărtații să se întorcă acasă. Der la gura prăpastiei, pe unde veniseră, vędură o oștire mare. Divii adunaseră oștirea și fiindcă

burgü îmbrăcată în negru. Aleele în parcul castelului dela Sansouci sunt străformate într-o *via funeralis* și figurile din parcü îmbrăcate în negru. De pe la 9 ore încep să se sorască cu trenuri separate dela Berlin personalnele princiare, ministrii, funcționarii superiori, oficerii, reprezentanții autorităților ș. a. Miliția, detașamente din toate armele, sosiseră mai înainte. Soldații erau în ținută mare cu stegurile și stindardele. Mai sosisă și deputațiunile regimentelor esterne, a căroru șefü a fostü împăratul.

La 10½ s'a pus în mișcare dela castelul Friedrichskron conductul funebrealü împărătesc. Înaintea castelului era postată miliția. După ce predicatorul curții Kögel a datü binecuvântarea mortului, porni conductul. Înaintea carului mortuarü călăreau 40 Gardes-du-Corps cu florü pe panteră. După aceea urmară: personalul curții, mareașalii, medicii, ministrii cu însemnele imperiale. După coșciugü era purtatü calul împăratului, ce l'a călăritü în bătălia dela Wörth. După aceea veneau feldmaresalul conte Blumenthal, cu sceptrul și adjutanții Mischke și Winterfeld. După ei mergea cu pași maiestaticî împăratul Wilhelm II, la dreapta lui se afla regele Saxoniei, la stânga prințulü de Wales; după aceea venea singurü prințulü Enriță, apoi ceilalți prinți, reprezentanții puterilor străine, ai consiliului federalü germanü, ai parlamentului etc. Musicele militare intonară unü coralü și tobele băteau năbușită. Astfelü conductulü ajunsä la biserica păcii.

Unü raportü școlarü.

Comitatul Solnocü-Dobëca, Iunie 1888.
(Fine.)

În 30 Maiu am asistatü împreună cu d-lü protopopü Pușcariu la esamenulü din comuna *Tirlișua*. Din 54 princi obligatü, au fostü presentü și s'au esaminatü: 15 băeți și 12 fete. Școla în ordine și infrumșetată cu verdețuri. Pe mesă se aflau clasificățiunile. S'a esaminatü din religiune, cetitü și calculatü. Răspunsurile pruncilor au fostü îndestulătoare. S'a observatü neregularitatea în frecventarea școliei.

De aci amü mersü în comuna *Borleașă*. Școla amü aflatü în rëndü și decoratä cu verdețuri, au fostü 9 băeți presentü și 13 fete. S'a esaminatü din religiune, cetitü, calculare și geografiä. La școla acësta în totä privința suntü încă multe de doritü.

În comuna *Sita* s'au esaminatü 8 princi și 7 fete: din religiune, limba română și cantü. S'a neglesü frecventarea școliei forțe multä.

Ömenii din comunele până aici enu-

mărate trăsescü mai multü din präsirea vitelorü și acësta e cauza nefrecventäri școlilorü în acëstă regiune.

În comuna *Spermeșeu* s'au esaminatü 20 băeți și 12 fete, anume din religiune, cetitü, calculare și cantü. Răspunsuri clare și bune. Scrisori de esamenü și clasificățiuni au lipsitü. Copiii altcum bine disciplinați și în ordine.

În 31 Maiu s'a ținutü esamenulü în *Caianulü-mare*. S'au esaminatü princi 8, fete 7, anume din religiune, calculare și cetitü. Pruncii au frecventatü școla forțe neregulatä. Școla nu e provădută nici pe departe cu cele necesare.

În *Caianulü micü*. S'au esaminatü 10 băeți și 11 fete. Scrisorile de probä și clasificările recerute erau pe mesă învătătorului. Școla frumosü decoratä, școlarii curățitü și în ordine. S'a esaminatü din religiune, cetitü, calculare, declamațiuni. Răspunsuri clare și bune. Școlarii deștepți și vioi.

În comuna filialä, *Dobricü* s'au esaminatü băeți 15, fete 20. Invătătorulü, d. İonü Boca din *Caianulü micü*, ca ambulantü, a esaminatü din religiune, cetitü și calculare cu succesü frumosü.

În *Ilișua*. Școla și copiii în bunä ordine. Se aflä și scrisori de probä pentru esamenü; s'au esaminatü 12 băeți și 10 fete, cari au răspunsü corectü și regulatü din religiune, cetitü, gramaticä, calculare, declamațiuni și cantü. Progresulü doveditü face onöre atâtü invătătorului, d-lü Todorü Popü, câtü și directorului, d-lü İonü Deacü, meritatului preotü localü, care încă puneä dese întrebări pruncilorü școlari.

În *Ciceu-Cristurü*. Școla era frumosü decoratä cu verdețuri și cu flori. Școlarii presentü erau 22 de ambe sexele. Scrisori de probä și clasificările steteau la dispoziția comisiei și ascultătorilor în regula recerutä. Pruncii totü în ordinea cea mai bunä. S'a esaminatü din religiune, cetitü, scrisü, gramaticä, geografiä, istoria patriei, calculare, cantü, declamațiuni etc. Aci amü avutü bucuria a vedé unü esamenü din cele mai bune. Pruncii s'au premiatü. Invătătorulü, d-lü Alexiu Rusu, meritä totä lauda pentru diligența sa, ér tinërlü preotü, d-lü Virgilü Olteanu, a datü dovedü și cu astă ocaziune, că portä unü vi interesü față cu școla încredințatä direcțiunei d-sale. Deie ceriulü s'au avutü multe esamene așa de bune ca celü din *Ciceu-Cristurü*! Adevăratü că aici a fostü și o frecventă mai regulatä.

În comunele: *Nireșü, Piatra, Chiuza* și *Sesarmü* n'am pututü lua parte la esamene, am auditü însă din locü competentü, că a fostü îmbucurätör progresulü doveditü în acele comune.

Nu-i vorbä, unde suntü invătătorii și preoții harnici, ca în *Chiuza*, în *Piatra*

și *Sesarmü*, unde suntü totü preoți tineri și absoluți, în acele locuri și școlele suntü și vorü fi bune.

Cam acesta este rezultatulü școlilorü din tractulü nostru în acëstü anü școlarü, destulü de îmbucurätör în genere luatü. Mai observü că și limba ungu-răscă s'a propusü mai în toate școlile de mai sus. Acum, decă vomü avé în vedere neajunsurile cele multe cu cari au a se lupta bieții invătătorii populari românü, pe lângä salariile lorü de totü bagelele în cele mai multe stațiuni, va trebui s'e recunoscemü, că invătătorii noștri prin zelulü lorü și-au căștigatü deja unü frumosü titlu de dreptü la recunoscința poporului românü.

İmî încheiu acëstü raportü dorindü dela Dumneșeu s'e ajungemü câtü mai repede la o îmbunătățire și mai mare a școlilorü și învățămëntului nostru.

Simeonü Moldovanü,
invătătorü în *Betlénü*, ca esmisü la esamenele tractualü de estü timpü.

Intemplări diferite.

Inșelătoria. În Teresiopolü s'a descoperitü următorea inșelătoria, ce s'a făcutü sub pretextü de liberare dela serviciulü militarü: Doi infanterisci, un chelnërlü și unü necunoscutü, au inșelatü pe părinții mai multor soldați cu sume însemnate. Acësta s'a întemplatü astfel: Cei 2 infanteriști aveau misiunea de a iscodi, cari dintre camerații lorü au părinți cu stare. La acești părinți se presentä pungașulü, până acum necunoscutü, în uniformä de oficerü și sub pretextulü, că va scăpa pe fii lorü dela miliția, au storsü dela ei sume de 200 până la 1000 fl. „D-lui oficerü“ i-a succësü a păcăli astfelü pe mulți părinți. Sumele cu cari au pungașitü suntü forțe mari. Infanteriștii și chelnërlulü au fost arestatü, dér „cavalerulü de industriä“, deghisatü ca oficerü, a luatü la sänătosa.

Dela camera comercialä. Economatulü centralü reg. ung. alü postelorü și telegrafelorü din *Budapesta* escrie concursü cu terminü de 27 Iunie pentru *pämürä, päncä de inü, simöre, panglicü, bumbi* și *chipiuri*. Oferenții potü concura și numai pentru articulü singuraticü din cele amintite. Oferta este publicatä în nr.ii 132—134 a. c. din „*Budapesti Közlöny*“. Informațiuni se potü trage și dela camera comercialä din *Brașovü*.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alü „Gaz. Trans.“)

Berlinü, 20 Iunie. — Se [dice

fërtații altä cale nu aveau, au trebuitü s'e se batä cu totä oștirea. Toți patru au muritü aci, și Voiniculü väcarulü, căci își uitase së dicitä: „Văcuța bălțatä vino de m-ajută.“

Văcuța bălțatä tocmai se uita la näframä, vedü sânge pe ea și porni, porni s'e caute pe väcarulü voiniculü, së-lü îngrope. Ajungendü la prăpastia unde se luptarä fërtații cu Divii, găsi trupulü voiniculü väcarului, luä o buruiänä și-lü înviä. După ce l'a înviatü, väcarulü voiniculü se rugä de văcuța bălțatä së-i înviä și pe fërtații, și după ce văcuța i-a înviatü și pe ei, i-a grăitü väcarului voiniculü: „Eu multä vreme nu voi mai trăi, căci fërtații t'e și-au pusü gândü rău. După ce voi muri îngropă-më frumosü, së-ți ajută nu më mai chema, ci chemä pe Dumneșeu, că de aci încolo eu nu mai am putere së te ajută.“ Vorbindü astfelü, văcuța bălțatä se întinse pe pämentü și muri. Väcarulü voiniculü o îngropä.

Dupä ce-au îngropatü pe văcuța bălțatä fërtații merserä la gura prăpastiei și se urcarä unulü după altulü pe funiä. Voiniculü Väcarulü rëmase mai

la urmă, căci nu se prea încredea în fërtații lui; legä o piaträ mare de funiä și scuturä funia së o ridice fërtații. După ce au ridicatü piatra cam până la mijloculü peșterei, au datü drumulü funiei, piatra cădütü și sdoburi se făcütü. Ce së facä voiniculü väcarulü? Se întorse îndëretü, së găseșcä pe cineva și së întrebe cum së ajungä pe cealaltä lume. După ce-au umblatü multä vreme ajunse la nisce curți și fiindü apröpe de curți începutü a striga: „hă, hă, de sëde cineva în curțile ästea, iasä afarä së se lupte cu mine“. În curți erau trei frați, dér nicilü unulü n'a cutezatü së iasä, căci audiserä de unü vitezü mare, ce umbla pe-acolo.

Dupä ce väcarulü voiniculü s'a săturatü së mai äștepte, inträ în curte, găsi pe cei trei frați și i ucise; trecütü din casä în casä së vadä ce mai e pe-acolo, și ajunse la o ușä și cum o deschise, îi sburä în față unü paloșü golü. Voiniculü väcarulü se späria și închise ușa; o deschise ärä și ärä îi sburä paloșulü în față, și ärä închise ușa. Când o deschise a treia örä, paloșulü îi sburä în față și-i grăi: „Nu te teme, că șciü eu, că mi-ai omoritü pe stăpanii, dér tu vei fi stăpanü

mai bunü. Nu te teme, ci inträ și atërnă-më după umeri. Nu va mai fi de lipsä së pui mäna pe mine de-aci încolo; de-i vré së tai pe cineva di'mi numai: „Paloșe, taie'lü!“ și taiu pe oricine.“

Voiniculü väcarulü inträ în casä, își puse paloșulü după umeri, se duse în pivniță, sëși ia unü calü; încălecä, se ridicä în vëzduhü și într'o clipită ajunse pe cealaltä lume. Venindü pe lumea cealaltä vedü patru palate și îi părea că le mai veduse odatä. Și-a gânditü că le mai trebuie së fiä fërtații lui cei mișei; i-a chematü pe totü së se lupte cu dënsulü, și-i duse paloșului: „Paloșe, taie-i!“ și paloșulü le tăia capetele dintr'o loviturä. După aceea s'a însuratü voiniculü väcarulü cu nevasta cea mai frumosä dintre nevestele Divilorü, se făcütü împăratü în totä țera și împărăți vreme lungä, lungä cu norocü și în pace și de n'a muritü mai împărătesce și astädü.

că însuși împăratulü a redactatü proclamațiunea. Împăratulü este în contactü necontentitü cu miniștri. Consultările asupra discursului tronului încä nu s'au terminatü. În cercurile politice se confirmä, că caracterului pacificü altü politice germane i se va da expresiune neîndoiösä în discursulü tronului și că alianța dintre Germania și Austro-Ungaria va primi o nouă sërăbătöräscă accentuare.

Petersburgü, 20 Iunie. — Foile panslaviste discutandü schimbarea la tronü în Germania, esprimä speranța, că acum îi va succede diplomației ruseci de a încheia unü tractatü de alianță cu Germania.

DIVERSE.

Cea mai mare umbrelä din lume s'a fabricatü de Wilson, Matheson și Comp. din Glasgow, pentru unü rege din Africa vesticä. Uriașä umbrelä se închide ca cele obișnuite, mësörä 21 urme în diametru și este întepenitä de unü bastonü din lemnü de mahagoni, care are aceeași lungime. Invölitorea este din paü de Italia și în vërfü se aflä unü ornamentü totü de paie, care se sfërșește într'unü conü auritü. La întrebuintäre se întepenesce bastonulü umbrelei în pämentü și umbrela se întinde. Sub scutulü acesteia pöte ospëta suveranulü apröpe 30 de öspeți.

Rectificare. În Nr. 125 alü föiei nöstre, la telegrama din Berlinü este a se ceri: destrucțiunea laringei prin cancer, în locü de „conceux“, ér mai în josü este a se ceti *caitate*, în locü de „cantitate.“

Cursulü pieței Brașovü

din 20 Iunie st. n. 1888

Bancnote romänesci	Cump.	Vënd.	8.50
Argentü romänescü	8.44	„	8.46
Napoleon-d'ori	10.03	„	10.06
Lire turcesci	11.32	„	11.37
Imperiali	10.32	„	10.37
Galbini	5.89	„	5.92
Scris. fonic. „Albina“ 6%	101.—	„	—
„ „ „ 5%	98.—	„	98.50
Ruble ruseci	111.—	„	112.
Discontulä	6½—8%	pe anü.	

Cursulü la bursa de Viena

din 19 Iunie st. n. 1888.

Renta de aurü 4%	109.—
Renta de hartiä 5%	87.35
İmprumutulü căilorü ferate ungare .	151.90
Amortisarea datoriei căilorü ferate de ostä ungare (1-ma emisiune)	95.80
Amortisarea datoriei căilorü ferate de ostä ungare (2-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei căilorü ferate de ostä ungare (3-a emisiune)	115.25
Bonuri rurale ungare	105.20
Bonuri cu clasa de sortare	104.90
Bonuri rurale Banatü-Timișü	104.75
Bonuri cu cl. de sortare	104.75
Bonuri rurale transilvane	104.30
Bonuri croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinü ungurescü	99.50
İmprumutulü cu premiulü ungurescü	126.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	125.10
Renta de hartiä austriacä	79.30
Renta de argintü austriacä	81.—
Renta de aurü austriacä	110.15
Losuri din 1860	137.70
Acțiunile băncei austro-ungare	861.—
Acțiunile băncei de creditü ungar. . .	284.25
Acțiunile băncei de creditü austr. . .	288.60
Galbeni împărătesci	5.95
Napoleon-d'ori	10.02½/10
Mărci 100 imp. germane	62.—
Londra 10 Livres sterlinge	126.30

Bursa de București.

Cotä oficialä dela 5 Iunie st. v. 1888.

	Cump.	vënd.
Renta romänä 5%	90.—	91.—
Renta rom. amort. 5%	91.½	92.½/2
Renta convert. 6%	89.—	90.—
İmpr. oraș. Buc. 10 fr.	85.—	88.—
Credit fonic. rural 7%	105.—	106.—
„ „ urban 5%	89.¾	70.¼
„ „ „ 6%	107.—	107.¾
„ „ „ 5%	98.—	99.—
„ „ „ 5%	85.½	86.—
Banca naț. a Rom. 500 Lei.	945.—	960.—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	220.—	225.—
Ac. de asig. Naționalä	—	—
Aurü contra bilete de bancä	16.¾	17.—
Bancnote austr. contra aurü	2.—	22.—
Aurü contra argintü séu bilete . . .	16.—	16.¾/4
Florinü valöre austriacä	2.01	2.—

Editorü și Redactorü responsabilü:
Dr. Aurel Mureșianu.

Publicațiune!

81,8-1

Se dă în arândă MOȘIA „METELEU“

din Județul Buzeu în România pe **9 ani**, adică dela **23 Aprilie 1889** până la **23 Aprilie 1898** prin licitațiune, care se va ține în **24 Iuliu 1888** stilu vechiu, deodată și la Brașov în Casa Comitetului parochială al Bisericii române ort. res. dela St. Nicolae și la Buzeu în România în „Hotelul Moldavia.“

Condițiunile de arândare se află: în Brașov la Epitropia Bisericii „St. Nicolae“, în Buzeu la Domnii: Frații Stoicescu, Ioane Jarnea comercianți și Vasile H. Stinghe amplotiat; în București la Domnii C. Steriu și C. Pascu Case de schimb; în Ploești la Domnii Frații Stănescu comercianți; în Mizil la Domnii Vasile et St. Pittis comercianți; în Brăila la Domnul Const. Molundac comerciant. —

Brașov, 18 Maiu 1888 st. v.

Comitetul Parochial
al Bisericii române ort. ort. dela St. Nicolae
în Brașov.

Sosirea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta:

Trenul de persoane Nr. 307: 7 ore 10 de minute sera.
Trenul mixt Nr. 315: 4 ore 10 minute dimineața.

2. Dela Brașov la București:

Trenul accelerat Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineața.
Trenul mixt Nr. 318: 1 oră 55 minute după amiez.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Brașov:

Trenul de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amiez.
Trenul mixt Nr. 316: 9 ore 52 minute sera.

2. Dela București la Brașov:

Trenul mixt Nr. 317: 2 ore 32 minute după amiez.
Trenul accelerat Nr. 301: 10 ore 12 minute sera.

A. Plecarea postelor:

- a) Dela Brașov la *Râșnov-Zărnesci-Brană*: 12 ore 30 m. după amiez
- b) „ „ „ *Zizină*: 4 ore după amiez.
- c) „ „ „ în *Săcuime* [S. Georgi]: 1 oră 30 minute noaptea.
- d) „ „ „ la *Făgăraș*: 4 ore dimineața.
- e) „ „ „ la *Săcele*: 4 ore dimineața.

B. Sosirea postelor:

- a) Dela *Râșnov-Zărnesci-Brană* la Brașov: 10 ore înainte de amiez.
- b) „ *Zizină* la Brașov: 9 ore a. m.
- c) Din *Săcuime* la Brașov: 6 ore sera.
- d) „ *Făgăraș* la Brașov: 2 ore dimineața.
- e) „ *Săcele* la Brașov: 6 ore 30 minute sera.

Se deschide abonamentu pre anul 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū — cu ilustrațiuni. — Cursulū XII. — Apare în 1 și 15 Ți a lunei în numerī cāte de 2—3 cōle cu ilustrațiuni frumōse; și publicā articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrali ș. a. — mai departe tractezā cestiuŃi literare și sciŃtificē cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socialā a Romānilorū de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriā și strāinatate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face cāte o orā plăcutā familiei strivite de grijile vieței; și preste totū nisuesce a întinde tuturorū indiviȃilorū din familiā o petrecere nobilā și instructivā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pentru Romānia și strāinatate 10 franci—lei, plătibilī și în bilete de bancā orī marce postalī.

PREOTULŪ ROMĀNŪ. Diarū bisericescū, scolarū și literarū — cu ilustrațiuni. — Cursulū XIV. — Apare în broșurī lunare cāte de 2½—3½ cōle; și publicā portretele și biografiile arhierilorū și preoȃilorū mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturorū sciŃțelorū teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumineci, serbătorī și diverse ocașiuni, mai alesū funebrai, — apoi studii pedagogice-didactice și sciŃtificē-literari; și în urmă totū soiulū de amēnunte și sciri cu preferința celorū din sfera bisericescā, scolaricā și literarā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru Romānia 10 franci—lei, plătibilī și în bilete de bancā orī marce postalī.

Colectanții primescū gratisū totū alū patruea esemplarū.

Numeri de probā se trimitū gratisū orī-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totū de aci se mai potū procura și următoarele cărți din editura propriā:

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Romāni, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincal. Prețulū 30 cr.

Renascerea limbei romānescē în vorbire și scriere învederitā și apreȃiatā de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulū broș. I. II. cāte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tōte trei împreună 1 fl.

Cuvēntāri bisericesci la tōte sērbătorile de peste anū, de I. Papiu. Unū volumū de preste 26 cōle. Acest opū de cuvēntāri bisericesci întrece tōte opurile de acestū soiū apāruțe până acum — avēndū și o notiță istoricā la fiā-care sērbătoare, care aratā timpulū întrodūcerii, fazele prin carī a trecutū și modul cum s'a stabilitū respectiva sērbătoare. Prețulū e 2 fl.

Barbu cobzarulū. Novelā originalā de Emilia Lungu. Prețulū 15 cr.

Puterea amorulū. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.

Idealulū pierdutū. Novelā originalā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Opera unui omū de bine. Novelā originalā. — Continuarea novelei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Fântāna dorulū. Novelā popularā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Codreanū craiulū codrulū. Baladā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Ultimulū Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Elū trebuie sē se însore. Novelā de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruȃ. Prețulū 25 cr.

Brandā sēu Nunta fatalā. Schiȃ

din emigrarea lui Dragoșū. Novelā istoricā naȃionalā. Prețulū 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulū 30 cr.

Probitatea în copilāriā. Schiȃ din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē. Prețulū 10 cr.

Hermanū și Dorotea după W. de Goethe, traducēiune liberā de Constantinū Morariu. Prețulū 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediā în 5 acte după Euripide, tradusā în versuri de Petru Dulfū. Prețulū 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediā în 5 acte după Euripide, tradusā în versuri de Petru Dulfū. Prețulū 30 cr.

Petulantulū. Comediā în 5 acte, după Augustū Kotzebue, tradusā de Ioanū St. Șuluȃ. Prețulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publicā ȃinutā în salele gimnasiului din Fiume prin Vincenȃiu Nicorā, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Regina Romāniei. Prețulū 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirū și vioarele, poesii populare, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 cōle. Preț. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrōsa sēu Cloșca cu puii ei de aurū. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulū 20 cr.

Biblioteca Sătenulū Romānū. Cartea I, II, III, IV, cuprindū materii fōrte interesante și amuzante. Prețulū la tōte patru 1 fl. — cāte una deosebī 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fōrte interesante și amuzante. Prețulū 30 cr.

Colectā de recepte din economiā, industriā, comerȃiu și chemiā. Prețulū 50 cr.

Economia pentru scōlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulū 30 cr.

Indreptarū teoreticū și practicū pentru invēȃmēntulū intuitivū în folosul elevilorū normalī (preparandialī), a invēȃtorilorū și a altorū bărbaȃi de scōlā, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Prețulū unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. În literaturā nōstrā pedagogicā abia aflāmū vre-unū opū, întocmitū după lipsele scōlelorū nōstre în mēsurā în care este acesta, pentru aceea ilū și recomandāmū mai alesū directorilorū și invēȃtorilorū ca celorū în prima liniā interesatī.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Prețulū 15 cr.

Manualū de Gramatica limbei romāne pentru scōlele poporali în trei cursuri de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Năsēudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de datū 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulū 30.

Gramatica limbei romāne lucratā pe base sintactice de Ioanū Buteanu, prof. gimn. Unū volumū de peste 30 cōle. Prețulū 2 fl.

Manualū de stilisticā de Ioanū F. Negruȃ, profesorū. Opū aprobatū și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practicā fōrte bogatā a acestui op — cuprindēndū compozițiuni de totū soiulū de acte obveniente în referinȃele vieței socialī—se pōte întrebuiȃ

cu multū folosū de cātrā preoȃi, invēȃtorī și alȃi cārturarī romāni. Prețulū 1 fl. 10 cr.

Nu mē uita. Colectiune de vier-surī funebrai, urmate de iertāciuni, epitafiā ș. a. Prețulū 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculārei în scōla poporalā pentru invēȃtorī și preparandī. Broș. I. scrisā de Gavrilū Trifu profesorū preparandialū. Prețulū 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugāciuni:

Mărgāritarulū sufletulū. Carte bogatā de rugāciuni și cāntāri bisericesci fōrte frumōsū ilustratā. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pānzā 60 cr., legatū mai finū 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legaturā de luxū 1.50—2.50

Miculū mărgāritarū sufletescū. Cārticā de rugāciuni și cāntāri bisericesci — frumōsū ilustratā, pentru pruncii scolarī de ambe secsele. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pānzā 26 cr.

Cārticā de rugāciuni și cāntāri pentru pruncii scolarī de ambe secsele, Cu mai multe icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Nāsētoarei de D-ȃeu urmatū de mai multe rugāciuni frumōse. Cu icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū speditū franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusū Christosū. Prețulū unui esemplarū legatū și speditū franco e 15 cr.